

VERVOLGCURSUS TF-CBT+

Behandeling van psychotrauma bij kinderen & adolescenten met TF-CBT (Traumagerichte Cognitieve Gedragstherapie) en/of andere CGT-technieken.

1. Motivering:

Internationale richtlijnen adviseren voor de behandeling van PTSS bij kinderen en jongeren naast EMDR als eerste keus behandeling TF-CBT (ISTSS, 2018; NICE, 2018). Het programma TF-CBT, ontwikkeld door Cohen, Mannarino & Deblinger (2021), is het meest onderzochte, maar niet het enige programma. Daarom is het wenselijk dat cognitief gedragstherapeuten in opleiding, die kinderen en jongeren behandelen met psychotrauma, tijdens hun opleiding leren TF-CBT goed uit te voeren. Daarnaast is voor hen kennis over andere effectief bewezen CGT-behandelingstechnieken van belang.

2. Doelstelling:

Na afloop van deze 50 uren-vervolgkursus is de cursist in staat om het gedragstherapeutisch proces te overzien van diagnostiek tot en met evaluatie van de behandelresultaten en dit proces zelfstandig uit te voeren, bij zowel enkelvoudige als complexe PTSS of PTSS met comorbide klachten.

De cursist kan zorgvuldig diagnostisch onderzoek doen, een weloverwogen indicatie stellen voor TF-CBT of een andere *evidence based* CGT-techniek. De nadruk ligt op het goed leren toepassen van het modulair opgebouwde behandelprogramma TF-CBT (Cohen, Mannarino & Deblinger, 2021).

3. Inhoud:

Er wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

1. Impact van trauma op kinderen en gezinnen. Leertheoretische verklaringsmodellen van psychotrauma.
2. Een overzicht van betrouwbare en valide instrumenten voor de classificatie en diagnostiek van traumagerelateerde problematiek, voorafgaand aan de gedragstherapeutische diagnostiek.
3. Gedragstherapeutische diagnostiek: functieanalyses en betekenisanalyses maken volgens het model van de geïntegreerde cognitieve gedragstherapie (Korrelboom & Ten Broeke, 2014) en een behandelplan opstellen met cognitieve en gedragstherapeutische interventies, in aansluiting op de huidige inzichten met betrekking tot *evidence* en *practice based* behandelen.
4. Een overzicht van *evidence based* cognitief gedragstherapeutische technieken gericht op trauma-klachten en indicatiestelling.
5. Toepassing van TFCBT: alle technieken in dit programma leren begrijpen (rationale), uitvoeren en evalueren, inclusief aandacht voor de interactie tussen kind/jongere en diens ouders/verzorgers en hoe die te beïnvloeden, zodat communicatie gefaciliteerd wordt over wat het kind heeft meegemaakt en relatieverbetering plaats vindt.
6. Uitvoeren van een behandelplan met bewaking van het gedragstherapeutisch proces.

4. Structuur en opbouw van de bijeenkomsten:

De cursus omvat verschillende onderwijsvormen, waardoor *blended learning* plaatsvindt. In totaal zijn er naast literatuurstudie (ca 800 bladzijden) 50 contacturen, exclusief pauzes, die als volgt zijn verdeeld:

Contacturen

- 10 uur e-learning, individueel, op zelfgekozen tijdstippen, voorafgaand aan dag 1.
- 34 contacturen gespreid over 6 lesdagen: 4 dagen met 6 uur face to face en 2 dagen met 5 uur online of face to face onderwijs.

- 6 uur online supervisie, in groepjes, tussen dag 5 en 6.

In deze maandelijkse supervisie-sessies kunnen cursisten in groepjes van 4 vragen inbrengen over hun casuïstiek. Doordat de cursisten elkaars vragen en ook de antwoorden horen, leren ze van elkaars input. Om voldoende tijd te hebben voor deze supervisie wordt de cursus afgesloten op dag 6 die plaatsvindt ongeveer 7 maanden na dag 5.

Didactische werkvormen:

Voorafgaand aan de lesdagen:

- E-learning: college, observatie-opdrachten en toetsen met meerkeuze vragen.

-Lezen: Cohen, Mannarino en Deblinger (2021). *Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten*.

Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Tijdens de lesdagen:

-Literatuurstudie en reflectie daarop tijdens de lesdagen

-Presentatie door de docenten (met power point en beeldmateriaal)

-Consultatie mbt vragen over eigen casuïstiek van de cursisten

-Demonstratie en illustratie van vaardigheden door de docenten (door modeling en beeldmateriaal)

-Oefening behandelde stof met rollenspel of andere oefeningen

-Nabespreken oefeningen/rollenspel

5. Literatuur

Bekend verondersteld wordt voor de start van de cursus:

- Korrelboom & ten Broeke (2014). *Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Handboek voor theorie en praktijk (2e herziene druk)*. Bussum: Coutinho ISBN 9789046903810: Hoofdstuk 9. Diagnostiek van aangrijpingspunten II: de Functieanalyse. Hoofdstuk 10. Diagnostiek van aangrijpingspunten III: de Betekenisanalyse, blz 279 t/m blz 395.

- Cohen, Mannarino en Deblinger (2021). *Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

Aanschaf van bovenstaande boeken is verplicht. De literatuur die tijdens de cursus gelezen dient te worden, vermelden we ten behoeve de overzichtelijkheid in een apart literatuur-overzicht, waarin wordt aangegeven per lesdag wat gelezen dient te zijn.

6. Data en tijden:

Data: **zijn nog niet vastgesteld**

Tijden: 9:30-17:00: 6 uur onderwijs per dag, exclusief pauzes.

9.30-16.00: 5 uur onderwijs per dag, exclusief pauzes, op dag 3 en 6

7. Locatie:

Op locatie en /of online

8. Voorwaarden:

Men heeft de cursus met goed gevolg doorlopen wanneer is voldaan aan de volgende voorwaarden met betrekking tot aanwezigheid en toetsing:

Aanwezigheid:

Tijdens de lesdagen:

Aanwezigheid bij 90% van de contacttijd is verplicht.

Wanneer meer dan 10% maar minder dan 20% van de contacttijd is verzuimd, moeten extra opdrachten worden uitgevoerd ter compensatie van de gemiste uren.

Wanneer meer dan 20% van de contacttijd is verzuimd, moeten de gemiste uren worden ingehaald in een andere cursus. Pas na het inhalen wordt een certificaat van deelname verstrekt, mits aan de andere voorwaarden is voldaan. Gemiste sessies moeten binnen een jaar na het einde van de cursus zijn ingehaald.

Bij meer dan 20% afwezigheid, die niet is ingehaald, wordt geen deelname-certificaat verstrekt en wordt deelname niet ingevoerd in het PE-online dossier.

Tijdens de supervisie:

Bij 4 van de 6 sessies dient men aanwezig te zijn geweest en input te hebben geleverd.

Toetsing:

Er zijn drie toetsingsmomenten:

1. Voorafgaand aan zitting 1 dient het online TF-CBT-certificaat overlegd te worden.
2. Tussentijds (op dag 3) dient een uitgeschreven casusconceptualisatie getoond te worden.
3. Op dag 6 ten slotte presenteert de cursist een deel of een aspect van een behandeling van een kind of jongere die behandeld is met TF-CBT. Hierbij worden competenties gedemonstreerd aan de hand van een videofragment uit een (afgeronde) TF-CBT-behandeling en laat de cursist het traumaverhaal zien aan de docent. Op basis van het geleerde tijdens de lesdagen en de supervisie formuleert de cursist punten voor reflectie en discussie bij zijn presentatie.

Alle toetsen (3) moeten als voldoende beoordeeld zijn. Zo nodig kan bij een herkansing alsnog een voldoende behaald te worden. Een niet gemaakte toets geldt als onvoldoende.

Bij verhindering op dag 6 bestaat de mogelijkheid om de casuspresentatie op een ander moment in te halen. Deze mogelijkheid wordt alleen geboden, indien wel voldaan is aan alle overige voorwaarden.

9. Docenten:

Mw drs. R Beer is klinisch psycholoog en cognitief gedragstherapeut. Zij is zelfstandig gevestigd als opleider, supervisor en behandelaar. Haar specialisaties zijn; diagnostiek en behandeling van kinderen en jongeren met trauma-gerelateerde klachten en behandeling van jongeren met een eetstoornis. Zij verzorgde diverse publicaties hierover. Onderwijskwalificaties: EMDR-k&j trainer, TF-CBT trainer, supervisor VGcT en VEN.

Mw. drs. E.M. van Dijk is werkzaam als klinisch psycholoog-psychotherapeut bij Level, tevens als P-opleider. Haar specialisaties zijn angst- en traumabehandeling, ontwikkelingsstoornissen en het zeer jonge kind en zijn ouders. Zij verzorgde enkele publicaties op het gebied van cognitief gedragstherapeutische oudertraining en IMH. Onderwijskwalificaties: supervisor VGcT, TFCBT-trainer. Andere registraties: lid specialist DAIMH, Orthopedagoog-generalist BIG, EMDR Europe Practitioner en lid van de VKJP.

DAG 1. Impact van psychotrauma, verklaringenmodellen en diagnostiek.**Datum:** Wordt later ingevuld**Tijd:** 9.30-17.00**Onderwerpen:**

Kennis over trauma, hechting en dissociatie. CGT-verklaringenmodellen voor PTSS. Algemene (beschrijvende) en gedragstherapeutische (verklarende) diagnostiek. Behandelrichtlijnen.

Leerdoelen:

Na afloop van deze bijeenkomst:

1. Beschikt u over voldoende kennis over psychotrauma, hechtingsproblemen en dissociatie voor zorgvuldige diagnostiek en bent u op de hoogte van de adviezen, vermeld (in internationale behandelrichtlijnen)
2. Bent u op de hoogte van de meest gangbare CGT-verklaringenmodellen voor PTSS
3. Heeft u voldoende informatie over (toegang tot) relevante meetinstrumenten voor beschrijvende diagnostiek
4. Kunt u betekenisanalyses, functieanalyses en cognitieve casusconceptualisaties opstellen die de basis vormen voor het behandelplan.

Literatuur:

Lesdag	Literatuur	Aantal blz
Voor dag 1. (dus vooraf dient gelezen te zijn)	Cohen, J. Mannarino, A. en Deblinger, E. (2021). <i>Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten</i> . Houten: Bohn Stafleu Van Loghum	220
	Korrelboom, K. & ten Broeke, E. (2014). <i>Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Handboek voor theorie en praktijk</i> (2e herziene druk). Bussum: Coutinho ISBN 9789046903810. Hoofdstuk 9 en 10.	110
	Bastien, R.J., Jongsma, H.E., Kabadayi, M & Billings, J (2020). The effectiveness of psychological interventions for post-traumatic stress disorder in children, adolescents and young adults: a systematic review and meta-analysis. <i>Psychological Medicine</i> . Jul;50(10):1598-1612. doi:10.1017/S0033291720002007. Epub 2020 Jun 22. PMID: 32624017.	15
	Heylen J., Van de Walle, M, Claes, Braet C. & Guy Bosmans (2016). De rol van gehechtheid in de ontwikkeling van psychopathologie. Speuren naar behandelbare mechanismen. In: <i>Tijdschrift voor gedragstherapie</i> , 49, 1, blz 53-69.	16

Overig huiswerk voor dag 1: Voorafgaand aan deze dag dient het online TFCBT-certificaat te zijn gestuurd naar de docenten of de onderwijsinstelling. De cursisten nemen de beschrijvende

diagnostiek van minimaal 1 eigen casus mee zodat ze daarmee kunnen oefenen op deze en volgende lesdagen.

Programma lesdag 1:

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 10.00	Kennismaking en uitleg over doelen en gang van zaken		Interactief
10.00 – 11.00	Toelichting op mogelijke impact van psychotrauma: wat kan je tegenkomen en waarop moet je bedacht zijn (hechtingsproblemen, dissociatie): ‘gewone ‘ PTSS -Complexe PTSS	1	Docent presentatie
11.00-11.15	Koffiepauze		
11.15 – 12.00	Verklaringsmodellen en algemene diagnostiek: diagnostiekprotocol	2	Docent presentatie
12.00 -12.45	Bespreken a.d. hand van vignet of meegebrachte casuïstiek hoe je diagnostiek zou inrichten. Daarna diagnostiek plan voor eigen casus aanscherpen.	3	Interactief oefening
12.45-13.30	Lunchpauze		
13:30-14:00	Behandelrichtlijnen	1	Docent - presentatie
14.00- 14.45	Opstellen van HT en FABA's van de voor de pauze besproken casus en eigen mee gebrachte casuïstiek	4	Oefenen
14.45-15.45	Presentatie van de HT en FABA's van de eigen casuïstiek	4	Interactief
15.45 – 16.00	Theepauze		
16.00 – 16.45	In twee-/drietallen rollenspel adviesgesprek: analyses met client bespreken.	5	Oefenen
16.45 – 17.00	Afsluiting en huiswerk volgende keer		

DAG 2. Overzicht van CGT-technieken naast TF-CBT en indicatiestelling**Datum:** Wordt later ingevuld **Tijd:** 9.30-17.00**Onderwerpen:**Verschillende CGT-technieken: *imaginary rescripting*, imaginaire exposure, en exposure in vivo.**Leerdoelen:**

Na afloop van deze bijeenkomst:

1. Heeft u een overzicht van effectief gebleken, gangbare, cognitief gedragstherapeutische technieken voor trauma gerelateerde klachten.
2. Heeft u inzicht in de rationale van de technieken op basis van recente verklaringsmodellen.
3. Kunt u op grond van diagnostiek kiezen welke technieken in aanmerking komen.
4. Bent u vaardig in het stellen van een juiste behandelindicatie.

Literatuur:

Korrelboom, K. & ten Broeke, E. (2014) <i>Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Handboek voor theorie en praktijk</i> (2 ^e herziene druk). Bussum: Coutinho ISBN 9789046903810 Hoofdstuk 12 (12.2, 12.3) Hoofdstuk 13 (13.2, 13.3, 13.3.1, 13.3.4)	50
Roelofs, J. e.a. (2020) Uit hoofdstuk 4. <i>Schematherapie bij kinderen en jeugdigen</i> . Houten: BSL	2
Stöfvel, M. (2020). <i>Trauma en verwerkingstechnieken. Indiciestelling in de ggz</i> . ISBN 978903682500-9. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum Hoofdstuk 4 bladzijde 29-49 Hoofdstuk 5 bladzijde 51-70 Hoofdstuk 10 bladzijde 131-157	64
Scheeringa, M. (2016). <i>Treating PTSD in Preschoolers: a Clinical Guide</i> . Hoofdstuk 1, blz 8-30, Guilford press.	22
<u>Aanbevolen literatuur</u> Uit: Braet, C. en Bögels, S. (2020). <i>Protocollaire behandelingen voor kinderen en adolescenten met psychische klachten</i> , Deel II: Hoofdstuk 10, Spuij, M., en Boelen P., <i>Rouwhulp</i> . Blz 373-417. Amsterdam: Boom. ISBN 9789024408917.	44

Overig huiswerk ter voorbereiding op dag 2: Neem een casus mee waarin je hiaten of valkuilen tegenkwam in de diagnostiek van (complexe) PTSS

Programma lesdag 2

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 10.00	Vragen over de literatuur en over eigen casuïstiek, indien aanwezig		
10.00 – 11.00	Inleiding over inhibitie-leren en verwachtingsdisconfirmatie en de verschillende exposure technieken: imaginair en in vivo.	2,3,4	Docent presentatie
11.00-11.15	Koffiepauze		
11.15 – 11.45	Video-illustraties exposure	2,3,4	Docent presentatie
11.45 – 12.45	Oefenen Exposure (imaginair en in vivo)	2,3,4	Oefenen
12.45-13.30	Lunchpauze		
13:30-14:30	Inleiding over Cognitieve technieken + video-illustratie	2,3,4	Presentatie docent
14.30-15.30	Rollenspel cognitieve technieken	2,3,4	Oefenen
15.30-16.00	Inleiding en evt illustratie Imaginaire rescripting	2,3,4	Presentatie docent
16.00-16.15	Theepauze		
16.15 – 16.45	Rollenspel cognitieve technieken	2,3,4	Oefenen
16.45 – 17.00	Afsluiting en huiswerk volgende keer		

DAG 3. Casusconceptualisaties en behandelplannen.

Datum: **wordt nog vastgesteld.** **Tijd:** 9.30-16.00

Onderwerpen:

Casusconceptualisaties met aandacht voor de te verwachten valkuilen in de behandelingen. Extra aandacht voor de integratie van de theorieën over verwachtingsdisconfirmatie en veiligheids- en vermijdingsgedrag in het behandelplan. Deze dag is online of face to face. Het aantal cursisten wordt verdeeld tussen de 2 docenten en de docent bespreekt met elke cursist diens behandelplan in de groep, zodat men van elkaar leert. Op dag 6 heeft de docent dezelfde groep, waarbij cursisten dan hun behandelingen presenteren.

Leerdoelen

Na afloop van deze bijeenkomst:

1. Kunt u volgens de richtlijnen een casusconceptualisatie opstellen
2. Kunt u een adequaat behandelplan opstellen met specifieke technieken (cognitieve technieken, IR, IE en exposure in vivo) en de rationale hiervan onderbouwen.

Literatuur: Ten Broeke, E. Rijkeboer, M. (2017). Over het hanteren van vermijding en veiligheidsgedrag bij de behandeling van angststoornissen. Overwegingen en praktische handvatten. <i>Tijdschrift voor Gedragstherapie</i> , jaargang 50/1, blz. 2-20	18
Rijkeboer, M., Hout van den, M. (2014). Nieuwe inzichten over exposure. <i>Tijdschrift voor Gedragstherapie</i> , jaargang 47/1, blz 2-17	15
Vervliet, B. e.a. (2014). Exposuretherapie maximaliseren. Een benadering volgens het inhibitorisch-leermodel. <i>Tijdschrift voor Gedragstherapie</i> (2014), jaargang 47, 4, blz. 296-339	43
Stöfssel, M. (2020). <i>Trauma en verwerkingstechnieken. Indicatiestelling in de ggz.</i> ISBN 978903682500-9 Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Hoofdstuk 6 blz 73-83.	10
Beer, R. (2019). EMDR en TF-CBT voor PTSS bij kinderen. Verschillende wegen naar Rome. <i>EMDR Magazine</i> , 19, blz. 12-13	2
Lieshout, M. van. (2010). Zoeken naar houvast. De therapie van een jongen met een complexe verlieservaring. In: E. Groothoff e.a. (red). <i>Spel in psychotherapie</i> . Van Gorcum, blz. 565-588	22
Factsheets VGCT: 1. Exposure: nieuwe inzichten; 2. Holistische Theorie en 3. Trauma bij kinderen.	6

Overig huiswerk ter voorbereiding van dag 3: Uitwerken HT en FABA's van de eigen casus(sen) en opstellen behandelplan. Beargumenteren waarom voor welke interventies wordt gekozen. PPT van max 6 dia's. Het gedragstherapeutisch proces staat hierin centraal.

Programma lesdag 3.

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 10.30	Docent presentatie: te verwachten complicaties bij trauma behandelingen	1,2	Presentatie docent
10.30-11.15	2 presentaties	1,2	Interactief
11.15-11.30	Koffiepauze		
11.30 – 12.30	3 presentaties	1,2	Interactief
12.30-13.15	Lunchpauze		
1315-14.15	3 presentaties	1,2	Interactief
15.00 – 15.15	Theepauze		
15.15 – 16.00	Discussie over valkuilen	1,2	Interactief

DAG 4. TF-CBT 1. Introductie en eerste deel van het programma TFCBT.**Datum: wordt nog vastgesteld. Tijd: 9.30-17.00****Onderwerpen**

Introductie op TCF-CBT. Toelichting op en oefening van inhoud en rationale van modules 1 t/m 5: psycho-educatie, relaxatie, affectmodulatie, rol van cognities, traumaverhaal schrijven

Leerdoelen

Na afloop van deze bijeenkomst:

1. Begrijpt u de rationale van de eerste vijf modules en bent u op de hoogte van belangrijke aandachtspunten bij de uitvoering: psycho-educatie, relaxatie, affect-modulatie, cognities 1 (g-schema's maken) en trauma-narratief schrijven.
2. Bent u in staat om een cliënt en zijn/haar ouders te motiveren tot *commitment* aan de behandeling
3. Heeft u voldoende *tools* in handen om met deze modules aan het werk te gaan, rekening houdend met de aandachtspunten.

Literatuur voor dag 4:

Cursisten hebben bij aanvang van de cursus de drie werkboeken gekregen: Beer, R. & Lindauer, R. (2014). *Verwerken en Versterken, werkboek voor ouders; werkboek voor kinderen en jongeren; werkboek voor therapeuten*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. Hiermee wordt gewerkt tijdens lesdagen 4 en 5. Deze omvatten bij elkaar ongeveer 100 blz.

Beer, R. & Mulders (2020). Posttraumatische stressklachten en TF-CBT. In: J.M. Cladder, M.W.D. Nijhoff, G.A.L.A. Mulder. <i>Cognitieve gedragstherapie met kinderen en jeugdigen. Oplossingsgericht, protocollair en specialistisch</i> . Amsterdam: Pearson.	13
Heijns, J. (2012). Rouwverwerking als voorwaarde voor succesvolle pleegzorg. Beschrijving van het model van TF-CBT in de hulpverlening aan pleegkinderen. In: J. Vanderhelle e.a. (red). <i>Op weg met pleegzorg</i> . Leuven: Acco.	16

Overig huiswerk voor 4:

Naast lezen literatuur voor dag 4 en herlezen uit 'Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten' de hoofdstukken 5 t/m 9 over de modules die behandeld worden op dag 4, ook uitwerken aan de hand van de Casus Conceptualisatie hoe de eerste vijf modules aansluiten op de geformuleerde behandeldoelen.

Programma lesdag 4

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 10.15	Inleiding door docent: Uitgangspunten en kenmerken TFCBT; module 1: psycho educatie	1,2,3	Presentatie
10.15 – 11.00	Oefenen module 1 in drietallen (rollenspel: rationale uitleggen aan kind en ouders en inhoud bespreken; <i>commitment</i> bewerkstelligen)	1,2,3	Oefening
11.00-11.15	Koffiepauze		
11.15 – 11.45	Bespreking module 2: relaxatie (+ alternatieven aangedragen door docenten en cursisten)	1,2,3	Presentatie en discussie
11.45 – 12.15	Toelichting module 3: affectmodulatie (wat past wel/niet in deze module)	1,2,3	Presentatie
12.15-12.45	Oefenen module 3: hoe werk je met een kind en hoe met een jongere aan affectmodulatie?	1,2,3	Oefening
12.45-13.30	Lunchpauze		
13:30-14:00	Toelichting module 4: Cognities 1	1,2,3	Docent - presentatie
14.00-14.30	Oefening module 4 in groepjes van 3: therapeut- kind-observator	1,2,3	Rollenspel in subgroepen
14.30-15.00	Reflectie op PRAC- modules bij complexe problematiek als er meer nodig lijkt. Illustratie VEVO (online verwerken en versterken)	1,2,3	Plenaire discussie
15.00-15.45	Toelichting module 5: Traumaverhaal schrijven	1,2,3,	Docent- presentatie
15.45 – 16.00	Theepauze		
16.00 – 17.00	Oefenen module 5: oefenen rationale uitleggen, inhoudsopgave opstellen, 1 hoofdstuk schrijven	1,2,3,	Oefenen in subgroepen van 2

DAG 5. TF-CBT 2. Bespreking en oefening van de volgende modules van het programma TF-CBT.**Datum:** **wordt nog vastgesteld.****Tijd:** 9.30-17.00**Onderwerpen:**

Toelichting en oefening van de volgende modules: cognitieve herstructurering, combinatie- sessies (waarin kind en ouders met elkaar communiceren over wat het kind heeft meegemaakt, nadat ze daarop voorbereid zijn), opheffen resterend vermijdingsgedrag met exposure in vivo en voorbereiden op de toekomst door aanleren relevante vaardigheden en opstellen van een terugvalpreventieplan.

Leerdoelen:

1. Begrijpt u de rationale van deze modules en bent u op de hoogte van de nodige aandachtspunten bij de uitvoering:
2. Heeft u voldoende *tools* in handen om met deze modules aan het werk te gaan, rekening houdend met de aandachtspunten.
3. Weet u hoe u kunt omgaan met dilemma's en complicaties in de behandeling

Literatuur:

Whiteside, S. P., Sim, L. A., Morrow, A. S., Farah, W. H., Hilliker, D. R., Murad, M. H., & Wang, Z. (2020). A meta-analysis to guide the enhancement of CBT for childhood anxiety: exposure over anxiety management. <i>Clinical Child and Family Psychology Review</i> , 23(1), 102-121. https://doi.org/10.1007/s10567-019-00303-2	19
Patel & Brown (2016) Emotion- regulation and self- blame as mediators and moderators of trauma-specific treatment. <i>Psychology of violence</i> , 6(3), 400–409. https://doi.org/10.1037/vio0000044	11
Yasinski C, Hayes AM, Ready CB, Cummings JA, Berman IS, McCauley T, Webb C, Deblinger E. In-session caregiver behavior predicts symptom change in youth receiving trauma-focused cognitive behavioral therapy (TF-CBT). <i>J Consult Clin Psychol</i> . 2016 Dec;84(12):1066-1077. doi: 10.1037/ccp0000147. Epub 2016 Sep 12. PMID: 27618641; PMCID: PMC5125874.	11

Overig huiswerk ter voorbereiding op dag 5: naast opgegeven literatuur voor dag 5 en herlezen uit 'Behandeling van trauma bij kinderen en adolescenten' de hoofdstukken 10 t/m 18 over de volgende modules, ook uitwerken aan de hand van de Casus Conceptualisatie hoe de modules 7 t/m 10 van de traumagerichte modules aansluiten op de geformuleerde behandeldoelen.

Programma lesdag 5

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 10.00	Vragen nav dag 4 /oefening module 5		Interactief
10.00-11.00	Toelichting module 6: Cognities 2 (cognitieve herstructurering).	1,2	Presentatie docent
11.00-11.15	Koffiepauze		
11.15 – 12.15	Demonstratie en oefenen module 6 (cognities opsporen en uitdagen)	1,2	Beeldmateriaal docent; rollenspel
12.15 – 12.45	Toelichting module 7: Combinatiesessies (verhaal delen met ouders en elkaar over en weer bevragen)	1,2	Docent presentatie
12.45-13.30	Lunchpauze		
13:30-14:00	Vervolg toelichting en demonstratie module 7 met beeldmateriaal	1,2	Docent - presentatie
14.00-15.00	Oefenen module 7	1,2	Rollenspel
15.00-15.15	Theepauze		
15.15 – 16.00	Toelichting op deel 3 van de behandeling: 'Versterken'. Module 8 In vivo exposure aan triggers (Blootstelling aan situaties die nog worden vermeden). Module 9. En nu naar de toekomst (relevante vaardigheden om beter voorbereid te zijn op te verwachten situaties in de toekomst, terugvalpreventieplan)	1,2	Docent presentatie
16.00 – 16.40	Oefenen module 8	1,2	Oefenen
16.40-17.00	Integratie en afsluiting		Discussie

Intermezzo online- supervisie:

6 supervisie sessies online, in groepjes van 4 cursisten met 1 trainer. Gedurende een periode van 7 maanden worden een of meer TF-CBT behandelingen worden uitgevoerd onder supervisie. In die periode volgen de 6 vraag-gestuurde groepssupervisie-sessies waarin de uitvoering van alle interventies van het protocol besproken worden. Iedereen is verplicht elke keer input te leveren.

DAG 6. TF-CBT 3. Reflecties en integratie**Datum:** wordt nog vastgesteld. **Tijd:** 9.30-16.00**Onderwerpen:**

Presentaties van behandelingen die onder supervisie behandeld zijn met TFCBT. Integratie van het gedragstherapeutisch proces door het presenteren van een casusconceptualisatie gebaseerd op functie- en betekenisanalyses en de in aansluiting daarop uitgevoerde TF-CBT behandeling met reflecties op het beloop en/of het leerproces.

Leerdoelen:

1. Kunt u aan de hand van een casus laten zien dat u het gedragstherapeutisch proces overziet en kunt hanteren.

Literatuur:

Cohen, J., Mannarino, A. Kiethermes, M. & Murray, L. (2012). TF-CBT for youth with complex trauma. <i>Child abuse & neglect</i> , 36, 528-541	13
Aanbevolen: Trauma and Autism Spectrum Disorders 2017) A reference guide	12
Grosso, C. (2012). Children with Developmental Disabilities. In: J. Cohen, A. Mannarino & E. Deblinger (ed). <i>TFCBT developmental applications</i> .	26
Bicanic I.A., Engelhard I.M., Sijbrandi M. (2016). Posttraumatische stressstoornis en seksuele problemen na seksueel geweld. Prevalentie en behandeling, <i>Tijdschrift voor Gedragstherapie</i> . 47,4, blz 256-274	18

Overig huiswerk ter voorbereiding op dag 6: voorbereiden presentatie**Programma lesdag 6**

Tijd	Activiteit	Leerdoel	Werkvorm
09.30 – 11.00	Toets en 2 presentaties	1	Toets/ Presentaties door cursisten
11.00-11.15	Koffiepauze		
11.15 – 12.45	3 presentaties	1	Presentaties door cursisten
12.45-13.30	Lunchpauze		

13:30-15.00	2 presentaties en evt nog enkele toetsvragen	1	Toets/Presentaties door cursisten
15.00 – 15.15	Theepauze		
15.15 – 16.00	1 presentatie. Afsluitende discussie (in de 2 groepen die de hele dag apart gewerkt of discussie weer plenair om gezamenlijk de cursus af te sluiten; beide mogelijk)	1	